

Forældrevold i skolen

Det er stressede, ulykkelige og afmægtige mennesker, der tyr til vold mod 'systemet'. Det siger samfundsforsker Niels Nørgaard Kristensen til Berlingske Tidende, 20. februar 2010.

Udtalelsen understøtter artiklens fokus på forældrevold i landets skoler. Lærere og skoleinspektører oplever at blive sparket i ryggen, kørt over eller at blive udsat for andre typer af vold i forbindelse med jobbet. En del af problemet er, at lærernes status på linje med andre autoriteters er styrtdykket. De pressede forældre er ikke selv opdraget med respekt for autoriteterne. Den respektløshed ytrer sig blandt andet som vold.

Vejlederkorps

'Vind-vind' i Gladsaxe

Tallene taler deres eget sprog:

I 2007 var der 98 anmeldte

arbejdsskader som følge af

psykisk og fysisk vold.

Med udgangen af 2009 er

antallet omtrent reduceret

med 50 procent i Enhedsplejen

i Gladsaxe Kommune.

– **Noget måtte** vi gøre, for vi kunne se et stigende antal anmeldelser af vold og chikane i ældreplejen. Medarbejderne var frustrerede og vold blev håndteret meget forskelligt. Så målet var at skabe en fælles retning for indsatsen - og det er lykkedes, fortæller Betina Kruse, procesleder for forebyggelse af vold i de fem afdelinger af Enhedsplejen i Gladsaxe Kommune og selv ansat på afdelingen Egegården.

Fra tabu til tema

Før projektstarten i 2005 i Enhedsplejen i Gladsaxe kommune var det et fælles tabu at tale om at blive udsat for vold og chikane. Medarbejdere, der blev udsat for

Egegården er et ud af fem tilbud under Enhedsplejen i Gladsaxe kommune, hvor en omfattende indsats mod vold giver gode resultater.

psykisk og fysisk vold i jobbet reagerede ofte med flovhed, med en følelse af utilstrækkelighed. En følelse af, at det er 'min egen skyld'.

– Det tabu skulle vi have ændret. Vi fik etableret en dialog om, at vold og chikane er en fælles faglig udfordring og ikke et personligt nederlag, understreger Betina Kruse.

Med den holdning gik projektet i gang med at skabe en ny samarbejdsstruktur, som kunne skabe basis for at tage medarbejderne, samarbejdet og arbejdsmiljøet alvorligt.

VV'ere – en fælles ressource

Et nyt begreb blev opfundet i Gladsaxe -

vejledere i voldsforebyggelse- eller i daglig tale blot VV'ere. VV'erne har gennemgået et kursusforløb med konflikthåndtering, krisekommunikation mv. og indgår nu i en hverdagsstruktur med et prioriteret og synligt fokus på forebyggelse af vold og chikane.

Et korps af vejledere i voldsforebyggelse er uddannet som ressourcepersoner for hele organisationen og indgår i en helt klar struktur, der understøtter forebyggelsesarbejdet. I dag er der omkring 50 vejledere i voldsforebyggelse og der er løbende uddannelser af nye VV'ere til at tage sig af omkring 1200 medarbejdere.

Fortsættes på bagsiden

Nyhedsbrevet

JOB UDEN VOLD

Gør vold på din arbejdsplads til historie

Nyhedsbrevet Job Uden Vold

Udgives af Vold som Udtryksform v. Socialt Udviklingscenter SUS
Nørre Farimagsgade 13, 1364 København K
tlf. 33934450, sus@sus.dk.
Redaktion: Bjarne Møller (ansvh.) og Hanne Juul Nielsen.
Marts 2010.
Layout Christian Schmidt

Projekt

Handlekraft i 2010

Arbejdstilsynet har givet tilsagn til, at projekt Vold som Udtryksform fortsætter sine aktiviteter i 2010. Behovet for inspiration og støtte til arbejdspladserne er fortsat stort. Et udpluk af 2010-handleplanen viser nogle af de aktiviteter, som projektet prioriterer i år:

Birgitte
Bækgaard
Brasch er blandt
andet med i
projekt Vold som
Udtryksform.

Ansættelse

Styrket volds- team i SUS

Birgitte Bækgaard Brasch tiltrådte 1. februar som konsulent i Socialt Udviklingscenter SUS, blandt andet tilknyttet projekt Vold som Udtryksform. Hun er uddannet sygeplejerske med praksiserfaringer fra psykiatrien, siden med en cand. comm.-uddannelse i kommunikation og pædagogik og senest en uddannelse i konflikthåndtering.

Før SUS var Birgitte Bækgaard Brasch ansvarlig for voldsforebyggende aktiviteter i Psykiatrisk Center Sct. Hans. Kurser i konflikthåndtering og oprettelsen af et korps af vedligeholdelsesinstruktører er det konkrete resultat af indsatsen.

Fra sin tid i psykiatrien har Birgitte Bækgaard Brasch oplevet, hvordan inddragelse af brugerne kan være med til at forebygge vold. Hendes erfaring er, at det også sætter dybe spor hos den, der har udøvet vold, når en konfliktsituation har udviklet sig til en voldsepisode. At undgå vold gavner alle parter.

– Brugere skal have støtte og hjælp til at tale om, hvad det er, der går galt i situationen og til at definere, hvornår de har særligt brug for støtte – og hvad den støtte kan bestå i, understreger Birgitte Bækgaard Brasch.

2 x 24-timers seminarer

På seminarer i foråret, bliver der gennem gode eksempler fra arbejdspladser skabt et grundlag for at samle, systematisere og formidle de gode og effektive indsatser og inspirere de deltagende arbejdspladser til en fortsat kvalificering af indsatsen.

De to seminarer er målrettet deltagere fra arbejdspladser, der arbejder med henholdsvis mennesker med udviklingshæmning og indenfor ældreplejen.

Tre temamøder

I efteråret gennemføres tre temamøder. Temaerne bliver afgjort efter inspiration fra blandt andre projektets netværksgrupper og konkrete ønsker, som Vold som Udtryksform løbende modtager – blandt andet emner som

- Kollegial krisehjælp og kriseberedskab
- Magtanvendelse og voldsforebyggelse
- Nænsom nødværge

Det første temamøde er planlagt til den 17. august.

Filmklip med vejledning

En række filmklip vil blive produceret til dvd og til hjemmesiden www.voldsomudtryksform.dk. Via en menu kan publikum vælge filmsekvenser, som relaterer sig specifikt til deres arbejdsområde og dagligdag. Der udformes spørgsmål til det enkelte filmklip. Disse spørgsmål kan bruges på blandt andet personalemøder – til individuel eller gruppebesvarelse.

Voldsrådgiveruddannelse

Endnu et forløb i uddannelsen til voldsrådgiver udbydes i 2010. Forløbet begynder til maj, og hele kurset afvikles over seks dage. Efter denne runde har 120 deltagere gennemført uddannelsen.

Uddannelsessteder

Indsatsen over for uddannelsesstederne vil bestå i blandt andet målrettede nyhedsmails til undervisere, en konkurrence for uddannelsesstederne og en

udsendelse af filmen RAMT (2008) til samtlige uddannelsessteder.

Arbejdspladstjek

'Arbejdspladstjek' er en webbaseret voldstjekliste og et udviklingsredskab. Redskabet skal give et billede af den aktuelle voldsforebyggende indsats og være med til at pege på udviklingsmuligheder. Konceptet er ved at blive pilotafprøvet, og forventes færdigudviklet omkring 1. juni.

Fra A til Z

Faktasider på www.voldsomudtryksform.dk om forebyggelse og håndtering af vold fra a til z er nu en realitet. Siden vil i løbet af de næste måneder blive udbygget med flere faktasider.

Netværksgrupper

Tre netværksgrupper fortsætter aktiviteterne i 2010:

- Botilbud for sindslidende
– Region Midtjylland
- Botilbud for udviklingshæmmede
– Region Sjælland
- Plejehjem og plejecentre
– Region Midtjylland

Desuden oprettes et netværk for deltagerne i Voldsrådgiveruddannelsen.

Nyhedsbreve og magasin

Nyhedsbrevet Job Uden Vold fortsætter med seks numre i 2010 – det første i år er det, du sidder med i hånden nu. Indholdet vil være en vifte af erfaringer, nyheder, kalender, omtale af aktiviteter og udgivelser mv.

Et temamagasin med særskilt fokus på voldsforebyggelse i ældresektoren udgives i efteråret.

Paro er en robotsæl, udviklet af Teknologisk Institut. Paro vejer omkring fem kilo, reagerer på stemmer og berøring og udstøder lyde som en babysæl. Foto Fra Kastanjehaven

Metode

Tryghed med Paro

Arbejds miljøet i en række konkrete situationer i omsorgsarbejdet med mennesker med blandt andet demens er forbedret – takket være en ny sælrobot, Paro. Situationerne spidser ikke så nemt til og udvikler sig ikke til vold. Paro er en robotsæl, udviklet af Teknologisk Institut. Paro vejer omkring fem kilo, reagerer på stemmer og berøring og udstøder lyde som en babysæl.

Paro afleder aggression

Afdelingsleder Diana Gronemann blev præsenteret for Paro i forbindelse med Projekt Styrkelse af arbejds miljøet i ældreplejen med intelligent teknologi i hverdagen, som Teknologisk Institut har sat i gang. Diana Gronemann samt to medarbejdere har deltaget i certificeringskursus i brugen af Paro og er meget bevidst om, hvad Paro kan bruges til.

– Vi har brugt Paro til at aflede beboernes opmærksomhed i vanskelige situationer, hvor der er brug for to medarbejdere. For eksempel i situationer, hvor en beboer har udvist en aggressiv adfærd, måske i forbindelse med at komme i tøjet. Med Paro er stemningen lettet, beboeren er blevet optaget af at kommunikere med Paro og har derfor oplevet den konkrete situation som mere rolig, fortæller Diana Gronemann.

Etiske overvejelser

Før Paro bliver præsenteret for en beboer på Kastanjehaven, havde de ansvarlige medarbejdere en række etiske overvejelser, både i forhold til andre pædagogiske metoder og i forhold til opfattelsen hos pårørende, som i nogle tilfælde kan opfatte brugen af en tøjsæl som nedværdigende for den ældre beboer.

Ifølge Diana Gronemann skaber Paro tillid og en stor fornemmelse af nærvær. De varme følelser skaber Paro hos nogle mennesker med demens, mens andre ikke vil vide af babysælen.

– Paro er ikke svaret på alt, men et redskab, der skal bruges med omtanke og ud fra faglige overvejelser, understreger Diana Gronemann.

EU ønsker mundtlige APV'er

En arbejdsgruppe under EU-Kommissionen barsler med et forslag, der skal gøre virksomheders administration lettere. I praksis vil forslagene føre til dårligere arbejdsmiljø og sikkerhed for millioner af lønmodtagere, mener fagbevægelsen ifølge Nyhedsbrevet A4, 8. februar 2010. Små virksomheder skal ikke længere skrive APV'er, arbejdspladsvurderinger, ned på papir, mener EU-Kommissionen. EU-Kommissionens forslag udspringer af den opfattelse, at det koster virksomhederne alt for mange penge at lave APV'er på skrift.

Kritikerne af forslaget om at afskaffe de skriftlige APV'er understreger, at APV'en er virksomhedens interne redskab til at identificere og kortlægge alle arbejdsmiljøforhold på virksomheden, herunder psykiske forhold som stress, indflydelse, mobning, chikane og vold. De er derfor ikke unødvendige.

– APV'erne giver anledning til at tænke mere grundlæggende over forholdene på arbejdspladsen, siger seniorforsker Peter Hasle, NFA, Nationalt Forskningscenter for Arbejds miljø til A4 (bill.).

Projekt

Teknologisk Instituts Center for Robotteknologi har siden august 2008 afprøvet robotsælen Paro i samarbejde med mange af landets plejecentre. Siden opstarten har projektet også inddraget projektdeltagere fra området med unge med fysisk- og psykisk udviklingshæmninger på forskellige bo- og væresteder og voksne og ældre med handicap, fx forskellige former for medfødte hjerneskader eller senhjerneskader. Aktuelt har projektet omkring 100 sæler ude i en lang række danske kommuner, heriblandt også på øen Disko, Grønland. Samtidig har flere hundrede medarbejdere i plejesektoren været igennem et certificeringskursus, der gør dem i stand til at udnytte Paros egenskaber og effekter fuldt ud.

Netværksmøde	Ledere og medarbejdere i botilbud for mennesker med sindslidelser	19. april	Viborg
Netværksmøde	Tidligere deltagere i voldsrådgiveruddannelsen	27. april	Odense
24 timers seminar	Vold som Udtryksform	17.-18. maj	Vejle
24 timers seminar	Vold som Udtryksform	3.-4. juni	Vejle
Temadag	Konflikthåndtering og magtanvendelse	17. august	Ringsted

Fortsat fra forsiden

Klar effekt

Ifølge Betina Kruse har VV'erne været med til at præge arbejdsskadestatistikken og har med VV-ordningen skabt markante ændringer.

For medarbejderne er ændringerne blandt andet en udvikling fra tabu til tema – og fra tema til trivsel, en fælles holdning til det voldsforebyggende arbejde, et fælles sprog om, hvad vold og chikane er, større værdighed og ikke mindst større åbenhed.

For borgerne og de pårørende har effekterne blandt andet været større værdighed i samarbejdet, større faglighed i samarbejdet, større forståelse for borgernes situation og tydelig kommunikation om gensidige forventninger.

Næste skridt

For Enhedsplejen er der hele tiden nye mål for voldsforebyggelsen. Lige nu er der rettet særligt fokus på 'næved hændelserne', hvor medarbejderne i kraft af deres kendskab til de enkelte borgere kan reagere selv, før volden opstår. Fx når Hans bliver for træt, før han lægges i seng – og derfor når at blive irriteret og aggressiv inden han når under dynerne:

– Her kan medarbejderen forberede sig ved at sørge for, at Hans ikke når at blive så træt, før han bliver hjulpet i seng. Dermed undgås unødige konfrontationer, siger Betina Kruse.

Et andet begreb, som Enhedsplejen arbejder meget med, er 'nænsom nødværge'. Hvis en borger har en vane med at nive, så trækker medarbejderen 'kontra' på sin egen hud, så der ikke er noget for beboeren at tage fat i. I stedet for selv at reagere med et voldsomt udbrud – 'Du må ikke nive mig'.

Et godt råd fra Betina Kruse

Hold et varmt fokus på vedligeholdelse af voldsforebyggelsen: Juster metoderne og sørg for information af nye medarbejdere. Ellers går de gode vaner i sig selv.

Temadag

Mindre magt med ikke-konfrontation

SUS afholder temadag om konflikthåndtering, 'Low arousal' i Ringsted den 17. august. Low arousal er en ikke-konfronterende metode, der dokumenteret får antallet af magtanvendelser til at falde.

Underviser på kurset er Psykolog Bo Hejlskov Jørgensen, som siger:

– Konflikter opstår aldrig i et vakuum. De opstår i samspil mellem mennesker. Det indebærer, at vi kan tage fat i konflikten fra to sider. I pædagogisk arbejde er det logisk at tage fat i konflikten fra personalets side, da brugeren ofte er beskrevet som et menneske med særlige behov.

Dagen vil handle om personalets tænkning om brugeren, konflikter og metoder, samt både forebyggende og håndterende metoder til brug i konflikt-situationen, nemlig kravtilpasning, rådgivende håndtering og afledning.

Læs mere på www.voldsomudtryksform.dk i løbet af marts måned.

Sagsbehandler stukket ihjel

En 56-årig kvindelig sagsbehandler blev den 27. januar stukket ihjel på en parkeringsplads ved Holstebro Jobcenter. Hun blev kørt til Regionshospitalet Herning, hvor hun døde af sine kvæstelser. Forinden havde kvinden nået at meddele navnet på den mandlige overfaldsmand, som hun senere på dagen havde en aftale med.

Vær to om svære samtaler

– **En dagligdag**, hvor vi arbejder bag skudsikkert glas og låste døre, kan meget vel øge aggressiviteten hos de borgere, som i forvejen føler sig magtesløse i mødet med myndighederne. De offentlige bygninger og kontorer skal byde borgerne velkommen i rare lokaler hos velforberedte og ustressede medarbejdere.

Sådan lyder det fra formand Bettina Post, Dansk Socialrådgiverforening, i en lederkommentar til det tragiske drab på en kvindelig socialrådgiver den 27. januar. Bettina Post understreger i sin leder, at det er vigtigt, at socialrådgivere ikke bliver bange for at praktisere faget.

Samtidig opfordrer hun til, at mulighederne for at forebygge trusler og overgreb mod socialrådgivere altid overvejes seriøst og tilbagevendende.

– Vi har den særlige udfordring, at sikkerhed og imødekommenhed skal gå hånd i hånd.

Bettina Post konkretiserer sikkerheden på denne måde:

– Flugtdøre, små strategisk placerede eller kropsbårne alarmer og klare interne retningslinjer for, hvem der gør hvad, hvis der opstår larm eller tumult. Og så skal vi tage vores fornemmelser alvorligt og ikke tøve med at dele vores usikkerhed om enkelte borgeres eventuelle aggression med kollegerne og vore ledere. Vær to til samtalen. Hav flugtdøren på klem, så kollegaen ved siden af kan følge med. Adviser en rådhusbetjent, så hjælpen er i nærheden.

